

OPONENTSKÝ POSUDEK

Jméno disertanta/disertantky:	Mgr. Slavomíra Henčeková, LL. M.
Téma práce:	Volné nachádzanie práva (príčiny a dôsledky)
Rozsah práce:	749 717 znakov
Datum odevzdání práce:	27.6.2021

- 1. Aktuálnost (novost) tématu** Slavomíra Henčeková se ve své disertační práci zabývá problematikou volného nalézání práva. Věnuje se tedy tematice aktuální, hojně diskutované, která je s ohledem na soudobé proměny práva skutečnou výzvou. V našem prostředí se jedná o zpracování inovativní a nebývale rozsáhlé. Jeho hodnotu zvyšuje to, že u nás existuje jen nemnoho prací, na něž by mohla autorka navázat. Pokud bude práce publikována, poučení v ní může hledat jak právní teoretik, tak právní praktik.
- 2. Náročnost tématu na teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování a použité metody** Zvolené téma je velice náročné na zpracování proto, že vyžaduje slušnou orientaci v právní metodologii a v dějinách právního myšlení. Poučení musí přitom autor hledat převážně v zahraniční literatuře, což vyžaduje dobrou jazykovou vybavenost. Obtížnost pro autora znásobuje fakt, že jde o téma kontroverzní, o němž se vedou v právní vědě spory mezi stoupcem a odpůrcem narůstající moci justice. V nich musí zůstat autor přísně objektivní, nemá-li to negativně poznamenat výsledek práce. Troufám si tvrdit, že právě toto se autorce podařilo díky pečlivému zvažování argumentů „pro“ a „proti“ volnému nalézání práva. Důslednou objektivitu autorky podporuje i široký repertoár metod, jichž využívá: indukce – dedukce, analýza – syntéza, komparace.
- 3. Formální a systematické členění práce** Práce má propracovanou strukturu. Po uvedení do problematiky následuje část zaměřená na hnutí volného práva, která čtenáře detailně seznamuje se životem a dílem jeho představitelů. Další část se věnuje volnému (resp. kvazivolnému) nalézání práva v současnosti: problematice vyplňování mezer v právní úpravě, judikatuře contra legem, rozhodování podle právních principů a hodnot, otázce neurčitých právních pojmů a ústavních zvyklostí. Autorka se snaží vysvětlit příčiny a důsledky volného nalézání práva v současnosti. Vyváženě poukazuje na jeho pozitiva a negativa. Na nic podstatného v této části práce nezapomíná, i přes její na konci textu projevený pocit, že některé aspekty problematiky pominula nebo se jich jen letmo dotkla. Své poznatky precizně shrnuje v závěru práce.
- 4. Vyjádření k práci** Problém volného nalézání práva autorka sleduje v minulosti i v současnosti, a to především prizmatem německé právní vědy: čerpá z úctyhodného množství primárních a sekundárních zdrojů hlavně z německé jazykové oblasti. To její práci dává důslednost a metodičnost. Zároveň ji to ale nepatrně limituje. Otázka volného nalézání práva se v praxi určitě objevila mnohem dříve, než ji začalo řešit hnutí volného práva. Takovým způsobem rozhodovaly např. některé soudy ve středověku, a to nejen u nás, než se postupně prosadila vázanost vlastní judikaturou. Reprezentativnost výběru představitelů hnutí volného práva také poznamenává až přílišné okouzlení autorky německou právní vědou. Někomu tak může ve výčtu volnoprávníků chybět F. Géný, pokud ho (spolu s Ehrlichem) nebude pokládat spíše za inspirátora hnutí. Důkladnější pozornost si zasloužily rovněž vazby mezi volnoprávníky a americkými právními realisty. Naopak brilantně jsou zhodnoceny přínosy a selhání hnutí volného práva. S akribií jsou zpracovány pasáže o volném nalézání práva v současnosti, a to hned z několika důvodů: autorka není stoupcem dnes často protěžované a neustále sílící justice, nezastírá rizika volného

nalézání práva a spory o něj v praxi, což dokládá bohatými odkazy na judikaturu. Celkově jsou názory autorky akceptovatelné, dobře odůvodněné a prezentované svěžím jazykem.

5. Kritéria hodnocení práce

Splnění cíle práce	Práce splnila vytyčený cíl.
Samostatnost při zpracování tématu včetně zhodnocení práce z hlediska plagiátorství	Samostatnost zpracování je zřejmá, v žádném případě nejde o plagiát.
Logická stavba práce	Výstavba práce je logická a přehledná.
Práce se zdroji (využití cizojazyčných zdrojů) včetně citací	Zdrojů má práce velké množství, našich i zahraničních. Autorka s nimi zachází korektně.
Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)	Analýza jde do skutečné hloubky.
Úprava práce (text, grafy, tabulky)	Úprava práce plně vyhovuje.
Jazyková a stylistická úroveň	Z hlediska jazykového a stylistického nelze práci nic vytknout.

6. **Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě** Připomínky už byly vzneseny výše. Jde jen o drobnější vady, které prakticky nepadají na váhu. Disertační práce Slavomíry Henčkové je po všech stránkách kvalitním dílem, které snese nejpřísnější měřítko. Její obhajobě nic nebrání. V budoucnosti by měla být publikována.

Doporučení/nedoporučení k obhajobě	práce	Práci doporučuji k obhajobě před příslušnou komisí pro obhajobu disertační práce.
---	--------------	---

V Praze dne 19. srpna 2021

Doc. JUDr. PhDr. Pavel Maršálek, Ph.D.

oponent